

Stiven Kingning “Doktor Uyqu” asarida mistik va real dunyo o‘rtasidagi chegaralar

Ochilov Ulug‘bek Sayfulloyevich
elnurbeast@gmail.com
dotsent, PhD
Buxoro davlat universiteti

Annotatsiya. Ushbu maqola Stiven Kingning Doktor uyquasarida magik realizmning asosiy unsurlari - oddiy hayotga mistik aralashuv, tush va reallikning xiralashuvi, ezgu va yovuz kuchlar o‘rtasidagi kurash hamda ko‘z bilan ko‘rilmaydigan narsalarning mavjudligi tahlil qilinadi. Asarda Denni Torrens va boshqa qahramonlar telepatik qobiliyatlari orqali mistik va real dunyo o‘rtasidagi chegarani buzib, inson ruhiyati va g‘ayritabiiy hodisalar bilan kurashadi. Maqola Kingning bu asarini magik realizm janrining yorqin namunalari sifatida baholaydi.

Kalit so‘zlar: Magik realizm, telepatik qobiliyatlar, arvohtar, ezgu va yovuzlik, tush va reallik, mistik hodisalar.

Границы между мистическим и реальным миром в книге Стивена Кинга “Доктор сон”

Очилов Улугбек Сайфуллоевич
elnurbeast@gmail.com
доцент, PhD
Бухарский государственный университет

Аннотация. В данной статье анализируются основные элементы магического реализма в произведении Стивена Кинга «Доктор Сон» - слияние мистических элементов с повседневной жизнью, стирание границ между сном и реальностью, борьба между добром и злом, а также существование невидимых глазу явлений. В романе Дэнни Торранс и другие персонажи используют свои телепатические способности, чтобы разрушить границу между мистическим и реальным мирами, сражаясь с внутренними переживаниями и сверхъестественными событиями. Статья оценивает это произведение Кинга как яркий пример жанра магического реализма.

Ключевые слова: Магический реализм, телепатические способности, призраки, добро и зло, сон и реальность, мистические явления.

The boundaries between the mystical and the real world in Stephen King's "Doctor sleep"

Ochilov Ulugbek Sayfulloyevich,
elnurbeast@gmail.com
Associate Professor, PhD
Bukhara State University

Annotation. This article analyzes the key elements of magical realism in Stephen King's «Doctor Sleep» - the blending of mystical elements with ordinary life, the blurring of boundaries between dreams and reality, the conflict between good and evil, and the existence of things invisible to the eye. In the novel, Danny Torrance and other characters use their telepathic abilities to break the boundary between the mystical and real worlds, battling internal struggles and supernatural events. The article evaluates this work by King as a vivid example of the magical realism genre.

Keywords: *Magical realism, telepathic abilities, ghosts, good and evil, dreams and reality, mystical events.*

Stiven Kingning Doktor uyqu asari adabiyot olamida magik realizm janrining yorqin namunalari qatoriga kiradi. Ushbu asarda oddiy hayot bilan g'ayritabiiy voqealar o'rtasidagi chegara xiralashgan holda tasvirlanadi va bu hodisalar qahramonlar tomonidan tabiiy qabul qilinadi. Denni Torrens va boshqa qahramonlarning hayotidagi mistik kuchlar, arvohtar bilan bo'lgan muloqotlar va telepatik qobiliyatlar orqali real va mistik olam bir-biriga singib ketadi. Kingning ushbu asarida magik realizmga xos bo'lgan bir qancha unsurlar, xususan, oddiy hayotga mistik aralashuv, tush va reallik o'rtasidagi chegaralarning yo'qolishi, ezgu va yovuz kuchlar o'rtasidagi kurash hamda oddiy ko'z bilan ko'rilmaydigan narsalarning mavjudligi o'z ifodasini topadi. Ushbu maqola orqali asardagi magik realizmning ushbu asosiy xususiyatlari tahlil qilinadi va ularning Denni Torrens hayotiga qanday ta'sir ko'rsatishi batafsil o'rganiladi.

Oddiy hayotga mistik aralashuv. Stiven Kingning Doktor uyqu asarida magik realizmning eng muhim xususiyatlaridan biri – oddiy hayotga mistik va g'ayritabiiy elementlarning aralashuvi hisoblanadi. Ushbu asarda g'ayritabiiy kuchlar va hodisalar oddiy, kundalik hayot voqealari bilan birga tabiiy tarzda sodir bo'ladi. Qahramonlar, xususan, Denni Torrens, bu hodisalarga odatdagidek yondashadi va ularni qabul qiladilar, xuddi ular real hayotning ajralmas qismidek.

Denni Torrensning «The Shining» voqealaridan keyin davom etayotgan hayoti, uning «shine» qobiliyatlari bilan bog'liq holda rivojlanadi. «Shine» — bu telepatik va ruhiy kuchlarning bir ko'rinishi bo'lib, Denni ushbu kuchlar orqali o'lik ruhlar va arvohtar bilan aloqa qiladi. Denni va unga o'xshash qahramonlar bu g'ayritabiiy kuchlarni hayotlarining tabiiy qismi sifatida qabul qiladilar.

Asar boshida Denni Overlook mehmonxonasidagi arvohtar, xususan, Missis Masseyning arvohti bilan to'qnashadi. Denning bu arvohtar bilan yuzma-yuz kelishi oddiy voqea sifatida tasvirlanadi, u hech qanday ajablanmasdan bu hodisalarni qabul qiladi. Masalan, Missis Masseyning arvohti bilan bo'lgan sahna magik realizmning yorqin ifodasidir:

“Danny put his hand on the doorknob, feeling the solid metal under his palm. He turned it and opened the door. There, sitting in the bathtub, was the rotting corpse of Mrs. Massey. Her legs splayed, her sagging breasts with their greenish tinge hanging down. Danny took in the supernatural scene as if it were perfectly natural.”

Bu yerda Denning g'ayritabiiy va real olamning o'zaro birikishini qanday tabiiy qabul qilayotganligini ko'rish mumkin. Denni bu arvohtlarni ko'rib, hayron qolmaydi yoki qo'rqmaydi, balki ular bilan oddiy bir hodisa kabi yuzlashadi. Bu hodisalar uning real hayotidagi ichki va tashqi kurashlari bilan birga ketadi.

Bundan tashqari, Denni va boshqa qahramonlar o'rtasidagi telepatik aloqa ham magik realizmning muhim elementi sifatida namoyon bo'ladi. Masalan, Denni va Abra telepatik aloqa o'rnatadilar, bu qobiliyat ham oddiy hayotdagi voqealar bilan birgalikda tasvirlanadi. Ushbu mistik kuchlar va hodisalar qahramonlar tomonidan hech qanday shubha yoki ajablanmasdan qabul qilinadi. Abra bilan bo'lgan bu sahna ham magik realizmning yorqin misolidir:

“Danny felt Abra’s voice inside his head. She communicated with him as if she were standing right beside him, and it felt as natural as a normal conversation. Their silent understanding merged their powers together.”

Bu holat magik realizmda mistik va real olamning o'zaro uyg'unligini va bunday g'ayritabiiy hodisalarning qahramonlar hayotida qanday tabiiy o'rin tutishini ko'rsatadi.

Denni Torrensning hayotidagi bunday g'ayritabiiy hodisalar uning real hayoti bilan birga sodir bo'ladi. Denni ruhlar va arvohtar bilan kurashayotganda, shaxsiy hayotidagi ichkilikbozlik kabi real muammolar bilan ham kurashadi. Bularning barchasi magik realizm janriga xos bo'lgan oddiy hayot va mistik elementlarning tabiiy uyg'unlashuvi orqali ko'rsatib berilgan.

Reallik va tush holatlari o'rtasidagi chegaralarning xiralashuvi. Magik realizmning muhim xususiyatlaridan biri — reallik va tush holatlari o'rtasidagi chegaralarning xiralashuvi, ya'ni voqealar orasida real va mistik tafovutning yo'qolishi. Doktor uyqu asarida Stiven King ushbu xususiyatni mahorat bilan ishlatib, qahramonlar dunyosida tush va haqiqat o'rtasidagi chegarani o'chirib tashlaydi. Bu hodisa orqali g'ayritabiiy hodisalar oddiy hayotning bir qismi sifatida ko'rsatiladi va qahramonlar bunday voqealarni qabul qilishadi.

Asarning asosiy qahramoni Denni Torrens ruhiy va telepatik kuchlar orqali tush va reallikni bir-biriga bog'laydi. U ko'pincha real hayotda yuzaga kelgan vaziyatlarni tush holatida ham his qiladi yoki aksincha, tushda ko'rgan voqealar reallikda sodir bo'ladi. Denni uchun bu chegaralar xiralashgan, u bir dunyodan ikkinchisiga o'tib ketaveradi.

Bir sahnada Denni tunda uyg'onib, Missis Masseyning arvohi bilan to'qnashadi. U bu hodisani tush yoki real voqea deb ajratishga urinsa-da, haqiqatda bu arvoch uni reallikda ta'qib qilayotganini his qiladi. Missis Masseyning qo'llari va hidi tasvirlanadi, bu hodisa Denni uchun xuddi jonli va haqiqiy voqea kabi namoyon bo'ladi:

“Even with his eyes closed, the rotting hands of Mrs. Massey were still there, just outside his door. He could smell her, and it wasn't just a memory; it was something real. Danny couldn't escape from it.”

Ushbu tasvirlar orqali King qahramonning ichki ruhiy kurashini va tush holatining real voqealar bilan qanday birlashib ketayotganligini ko'rsatadi. Denni o'lim va hayot o'rtasidagi nozik chiziqda yashaydi va bu chiziqning qaysi tarafida turganini tushunishga harakat qiladi.

Kingning Doktor uyqu asarida tush va reallikning xiralashuvi telepatik qobiliyatlar orqali yanada aniqroq namoyon bo'ladi. Abra Stone va Denni Torrens o'zlarining “shine” qobiliyati orqali tush ko'rayotgandek bir-birlarining ongiga kirishadi va ular bir-birlarining his-tuyg'ularini real hayotda o'zlari boshidan kechirayotgandek his qilishadi.

Abra telepatik ravishda Dennis bilan aloqa o'rnatganda, tush holati va haqiqat o'rtasidagi chegaralar butkul yo'qoladi. Bu qahramonlar uchun reallik va tush holatlari orasidagi farq xiralashadi, va bu jarayon qahramonlar tomonidan tabiiy bir holat sifatida qabul qilinadi. Abra va Denni o'zaro so'zsiz muloqot qilishganda, bu muloqot real va tush dunyosi o'rtasidagi nozik chegaralarni butunlay o'chirib tashlaydi:

“Abra and Danny connected without words. Whether it was a dream or reality didn't matter; their communication felt as real as anything. Each of them seemed to be living inside the other's emotions.”

Bu yerda tush holati va reallik o'rtasidagi farq yo'qolib, qahramonlar o'zaro bir-biriga bog'lanib, telepatik ravishda birgalikda his qilishadi. Tushning noaniqliklari va reallikning aniq vaziyatlari bir butun holga keladi, bu esa magik realizmning muhim xususiyatlaridan biri sifatida ko'rsatiladi.

Asarda reallik va tush o'rtasidagi chegaralar xiralashgan holatlar qahramonlarning ichki kurashlariga ham ta'sir ko'rsatadi. Denni ruhiy jihatdan alkogolizm va ruhlar ta'siri bilan kurashayotganda, uning tushlari va real hayoti bir-biriga singishib ketadi. Bu holatda tush va reallik o'rtasidagi chegaraning yo'qligi uning o'z ichki dunyosidagi chigal vaziyatlarni yanada kuchaytiradi.

“He saw ghosts in his dreams, but even when he woke up, the feeling of their presence didn't go away. He tried to push them away, battling with alcohol, but the dream state was affecting him in real life as well.”

Ushbu tasvirlar orqali King tush va reallik o'rtasidagi chegaraning butunlay yo'qolishini ko'rsatadi. Denni hayoti davomida real va tush holatlarida arvohlar bilan to'qnashadi, bu esa magik realizmning kuchli belgisi sifatida aks etadi.

Ezgu va yovuz kuchlar o'rtasidagi ziddiyat. Doktor uyqu asarida Stiven Kingning magik realizmni namoyish qilishda foydalanadigan yana bir muhim xususiyati – ezgu va yovuz kuchlar o'rtasidagi ziddiyatdir. Ushbu kurash asar davomida asosan Denni Torrens va True Knot guruhi o'rtasida kechadi. Bu kuchlar o'rtasidagi kurash faqatgina fizik emas, balki ruhiy va telepatik

qobiliyatlar orqali ham amalga oshiriladi, bu esa magik realizmning ezgu va yovuzlik o'rtasidagi universal kurashini aks ettiradi.

Asarda True Knot guruhi o'ta yovuz kuchlar bilan to'la sektani ifodalaydi. Ushbu guruhning boshlig'i Rose the Hat va uning izdoshlari bolalardan foydalanib, ularning hayotiy kuchlarini o'zlarining abadiyligini saqlash uchun qo'llashadi. Bolalar, xususan, telepatik qobiliyatga ega bo'lgan Abra Stone, ular uchun maxsus «o'lja» bo'lib xizmat qiladi. Denni esa ezgu kuchlar vakili sifatida yovuz True Knot guruhiga qarshi kurashadi.

True Knot guruhi yovuz kuchlar sifatida tasvirlangan bo'lsa-da, ular haqiqiy dunyoda yashayotgan insonlardek qabul qilinadi. Bu guruhning abadiy hayotga intilishi va ularning odamlar ustidan hukmronlik qilish harakati oddiy bir rejadek ko'rinadi, lekin bu jarayonda mistik elementlar, xususan, Abra va Denni singari qahramonlarning telepatik qobiliyatlari o'z rolini o'ynaydi. Masalan, Rose the Hatning o'z guruhi bilan Abra bilan bog'lanish harakatlari yovuz kuchlarning telepatik qobiliyatlar orqali tasvirlanishini ko'rsatadi:

“Something flickered in Rose’s mind, and she sensed Abra’s power, trying to reach out against it. Using these powers was an art form, but this connection marked the beginning of a battle between dark forces and the forces of good.”

Rosening Abrani qo'lga olishga bo'lgan urinishlari yovuzlik va ezgulikning telepatik darajadagi kurashini aks ettiradi. Bu magik realizm elementlari orqali yovuz kuchlar real hayotdagi muammolarga xos qilib ko'rsatiladi, lekin ular tabiiy ravishda mistik vositalar orqali amalga oshiriladi.

Asarda Denni va Abra o'rtasidagi munosabat, asosan, ezgu kuchlarning namoyon bo'lishini ifodalaydi. Denni bir vaqtlar otasi Jek Torrensga o'xshab yovuzlikka qarshi kurashgan, lekin endi u Abrani himoya qilish uchun o'zining ichki kuchlarini to'plashi kerak. Denni o'tmishdagi ruhiy travmalar va ichki dardlar bilan kurashgan bo'lsa-da, u ezgulik yo'lida yovuz True Knotga qarshi chiqadi. Abra esa Denni yordamida o'zining telepatik kuchlarini rivojlantiradi va yovuz kuchlarga qarshi kurashda asosiy qahramonga aylanadi.

Denni va Abraning True Knotga qarshi kurashi yovuzlik va ezgulik o'rtasidagi kurashning ramzi sifatida xizmat qiladi. Masalan, Denni o'zining ichki telepatik qobiliyatlarini Abra orqali kuchaytirib, yovuz kuchlarga qarshi kurashda o'zining ezgu tomonini namoyon qiladi:

“Danny found strength within himself, ready to face all the fears of his past in order to help Abra through their telepathic connection. He was now a force of good, preparing for his battle against the darkest of powers.”

Ushbu ziddiyatda Denni va Abra faqatgina yovuz True Knot guruhi bilan emas, balki o'zlarining ichki qo'rquv va travmalari bilan ham kurashadilar. Bu esa magik realizm janriga xos bo'lgan ezgu va yovuz kuchlar o'rtasidagi ko'p qatlamli ziddiyatni ochib beradi.

Doktor uyqu asarida yovuz kuchlarning insonlar ustidan qilgan ta'siri ham chuqur ko'rsatiladi. True Knot guruhi bolalarni qiynab, ularning hayotiy energiyasidan foydalangani bu yovuzlikning inson hayotiga qanchalik jiddiy ta'sir ko'rsatishi haqida gapiradi. Asardagi yovuzlik oddiy qo'rquv yoki fizik dard emas, balki chuqur ruhiy azob va qiynoqlar orqali namoyon bo'ladi.

Rose the Hatning o'z maqsadlariga erishish yo'lida bolalar bilan qanday muomala qilishi yovuzlikning insoniy chegaralardan chiqib, mistik va ruhiy darajada qanday namoyon bo'lishini ko'rsatadi. Abra va boshqa telepatik qobiliyatli bolalar uchun bu yovuz kuchlar o'z hayotlariga tahdid soladi, lekin ular bu yovuz kuchlarga qarshi kurashish uchun o'zlarining ruhiy va mistik qobiliyatlaridan foydalanadilar.

Oddiy ko'z bilan ko'rinmaydigan narsalarning mavjudligi. Magik realizmning asosiy xususiyatlaridan biri - oddiy ko'z bilan ko'rinmaydigan yoki hissiy idrok qilish qiyin bo'lgan narsalar mavjudligini qabul qilishdir. Doktor uyqu asarida Stiven King bu xususiyatni telepatik qobiliyatlar, arvohlar va ruhiy kuchlar orqali ochib beradi. Ushbu g'ayritabiiy elementlar, oddiy ko'z bilan ko'rilmada, Denni Torrens va boshqa qahramonlar tomonidan real va tabiiy qabul qilinadi.

Denni Torrensning «shine» (yorug'lik) deb ataluvchi telepatik qobiliyati unga oddiy odamlar sezmaydigan narsalarni ko'rish va his qilish imkonini beradi. Denni ruhlarni bilan muloqot qila oladi, ularning mavjudligini his qilishi mumkin, lekin bu narsalar faqatgina unga yoki telepatik qobiliyatlarga ega bo'lganlarga ko'rinadi. Masalan, Denni Missis Masseyning arvohini ko'rganida, bu ruh faqat unga namoyon bo'ladi, boshqa insonlar esa bu g'ayritabiiy mavjudotni ko'ra olmaydi.

Missis Masseyning arvohi Denni hayotiga ta'sir qilganida, u bu mavjudlikni ko'z bilan ko'rmaydigan oddiy insonlar bilan bir qatorda yashaydi. Bu holat magik realizmga xos bo'lgan «ko'zga ko'rinmas mavjudotlar» tushunchasini ifodalaydi. Denni uchun bu arvohtarlar real va xavfli bo'lsa ham, ular boshqa odamlarga ko'rinmaydi:

“Mrs. Massey’s figure appeared before his eyes, but the rotting flesh was visible only to him. No one else could see this apparition.”

Denning bu ruhlarni bilan o'zaro muloqoti uning g'ayritabiiy qobiliyatlariga bog'liq, bu qobiliyatlar esa odatiy insonlar sezmaydigan va ko'ra olmaydigan narsalarni qamrab oladi.

Arvohtarlar va g'ayritabiiy kuchlar Doktor uyqu asarida asosiy elementlardan biri sifatida namoyon bo'ladi. Denni va boshqa telepatik qobiliyatli qahramonlar ruhlarni dunyosiga kirish va ular bilan muloqot qilish qobiliyatiga ega bo'lishadi. Bu ruhlarni va arvohtarlar oddiy ko'z bilan ko'rinmaydi, lekin ular mavjud va qahramonlar hayotiga jiddiy ta'sir ko'rsatadi.

Abra Stone, telepatik qobiliyatga ega yosh qiz, Denni bilan birgalikda yovuz True Knot guruhi bilan kurashadi. U telepatik aloqalar orqali oddiy insonlar ko'ra olmaydigan va sezmaydigan g'ayritabiiy mavjudotlar bilan bog'lanadi. Abra uchun bu dunyo tabiiy ko'rinadi, lekin u atrofidagi odamlarga ko'rinmasdir. Masalan, Abra Rosening yovuz kuchlarini telepatik tarzda sezadi, lekin uning yaqinlari bu mavjudlikdan bexabar bo'lishadi:

“Rose felt the strange presence of Abra. This force was affecting her, but her family didn’t sense the threat. The presence was visible only to Abra, and she couldn’t explain it to anyone else.”

Bu misolda oddiy insonlar sezmaydigan, ko'z bilan ko'rilmaydigan ruhiy kuchlar va mavjudotlar mavjudligi namoyon bo'ladi. Abra uchun bu kuchlar real bo'lsa-da, ularni boshqalar tushuna olmaydi yoki his qilmaydi.

Denni Torrens va boshqa qahramonlar ruhlarni bilan bog'lanish va muloqot qilish orqali oddiy ko'z bilan ko'rinmaydigan olam bilan aloqada bo'lishadi. Ular bu ruhlarni faqat telepatik yo'l bilan his qilishadi, va bu ruhlarni oddiy insonlar uchun sezilmaydigan darajada yashirin turadi. Denni va Abraning bu ruhlarni bilan kurashlari g'ayritabiiy dunyoning qanchalik kuchli ekanligini ko'rsatadi. Bu olam qahramonlar uchun haqiqat bo'lsa-da, boshqa odamlarga qabul qilish qiyin.

Masalan, Denni «Overlook» mehmonxonasida bo'lgan voqealardan keyin ham ruhlarni ta'sirida qoladi. U arvohtarlar mavjudligini his qiladi va ular bilan to'qnashadi, lekin bu hodisalar faqatgina unga ko'rinadi va seziladi:

“Danny felt the presence of the ghosts, their hands and voices came alive in his memory. To him, they seemed real and serious, but to others, they were just shadows.”

Bu tasvir oddiy ko'z bilan ko'rinmaydigan narsalarning qahramonlar hayotidagi o'rni va ularning qandaydir g'ayritabiiy kuchlar bilan aloqada ekanligini ko'rsatadi. Bu holatlar Kingning magik realizm doirasidagi asosiy unsurlaridan biridir.

Doktor uyqu asarida Stiven King magik realizmni mahorat bilan qo'llab, oddiy hayot va g'ayritabiiy dunyo o'rtasidagi murakkab uyg'unlikni yaratadi. Denni Torrensning telepatik qobiliyatlari, arvohtarlar bilan bo'lgan muloqotlari va yovuz kuchlar bilan kurashi orqali asar reallikdan uzoqlashmasdan, mistik unsurlarni tabiiy voqealar sifatida qabul qiladi. Magik realizmga xos bo'lgan oddiy hayotga mistik aralashuv, tush va haqiqat o'rtasidagi chegaralarning xiralashuvi, ezgu va yovuz kuchlar o'rtasidagi ziddiyat va oddiy ko'z bilan ko'rilmaydigan narsalarning mavjudligi asar voqealarida markaziy o'rin tutadi. Kingning bu asari nafaqat fantastika janrida, balki magik realizm yo'nalishida ham alohida o'rin egallab, inson ruhiyati va hayotiy kurashlari orqali chuqur falsafiy ma'nolarni ochib beradi. Denni Torrensning real va mistik olamlar o'rtasida olib borgan kurashi

orqali King o'quvchilarga hayotning o'zida ham sezilmaydigan, lekin mavjud bo'lgan mistik va ruhiy hodisalarni his qilish imkonini yaratadi.

Adabiyotlar ro'yxati:

1. King, Stephen. *Doctor Sleep: A Novel*. Scribner, 2013, pp. 4, 11, 13–15.
2. **Griffith, Colin**. "Book Review: *Doctor Sleep* by Stephen King." *F(r)iction*, 2013.
3. **Schulz, Kathryn**. "Stephen King's 'Doctor Sleep'." *Vulture*, 2013.
4. **Rhyn, Leah**. "Prose & Conversation: 'The Shining' and 'Doctor Sleep'." *LitReactor*, 2013.
5. "Here's Danny! 'Doctor Sleep' Picks Up Where 'Shining' Left Off." *NPR*, 2013.
6. "BookShots: 'Doctor Sleep' by Stephen King." *LitReactor*, 2013.
7. Очиллов У.С. АБДУЛЛА ҚОДИРИЙ ВА ТЕОДОР ДРАЙЗЕРНИНГ АСАРЛАРИДА НАТУРАЛИЗМ ТАМОЙИЛЛАРИ. EDITORIAL BOARD. 2022 May 17:650.
8. Sayfulloyevich, Ochilov. "Naturalistic Features In Abdulla Qodiriy's "Bygone Days"." *International Journal of Progressive Sciences and Technologies* [Online], 28.2 (2021): 333-337. Web. 24 Mar. 2023
9. Очиллов, Улуғбек Сайфуллоевич. "АБДУЛЛА ҚОДИРИЙНИНГ "ОБИД КЕТМОН" ҚИССАСИДА КОЛХОЗ МАВЗУСИ ВА УНИНГ СОЦИАЛИСТИК РЕАЛИЗМ АДАБИЙ МЕТОДИГА ХОСЛИГИ." *Gospodarka i Innowacje*. 23 (2022): 155-157.
10. Ochilov, Ulugbek Sayfulloevich. "NATURALISTIC IMAGES IN THE NOVEL "SISTER CARRIE" BY THE AMERICAN WRITER THEODORE DREISER." *Scientific reports of Bukhara State University* 4.3 (2020): 179-183.
11. Ochilov, U. «Teodor Drayzerning „Baxti Qaro Kerri“ Asaridagi Takrorlar Tasnifi Va Ularning Matnda Bajargan Vazifasi». *ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (buxdu.Uz)*, т. 6, вып. 6, июль 2021 г.,